

проблем, їх дослідження, пошуку шляхів подолання та вироблення відповідної політики. Проблема політичної корупції не є винятком. І хоча політична корупція навряд чи буде колись повністю ліквідована за умов сучасної представницької демократії, її масштаби, а отже й руйнівний вплив, можуть бути значно зменшені й поставлені під надійний державний та громадський контроль. Щоб вижити, демократія має знайти в собі сили і мужність побороти політичну корупцію.

Микільченко М. М.
НТУ «ХПИ»

ПРАВОВИЙ НІГІЛІЗМ СЕРЕД МОЛОДІ В УКРАЇНІ

Правовий нігілізм – це відношення до права, яке виражається в повному запереченні його соціальної цінності. Існують два основних види нігілізму: теоретичний та практичний. До першого виду ми можемо віднести погляди, ідеї, думки, позиції, які можна охарактеризувати дуже влучним виразом: «Сьогодні ми віримо в право сили та майже завжди піддаємо сумніву силу права». Відповідно до Конституції Україна є демократичною, соціальною, правовою державою. Однак це скоріше формальність, ніж об'єктивна реальність. Доказом такої думки можуть послужити постійні кризові явища в політичній, соціальній, економічній та інших сферах суспільного життя, високий рівень злочинності та правопорушень у країні тощо. Практичний прояв нігілізму сьогодні ми можемо спостерігати на кожному кроці: укладання протиправних договорів, сумнівні кредитні умови, на які погоджуються необізнані громадяни, шахрайські угоди по відношенню до неповнолітніх людей та пенсіонерів. Правова необізнаність уже дорослих і свідомих громадян, які повністю несуть відповідальність за свої дії, виступають повноцінними суб'єктами правовідносин, знаходиться на дуже низькому рівні, що призводить до постійного порушення прав та свобод кожного з нас. Ми «даємо дозвіл» на протиправні дії з боку інших суб'єктів, не знаючи своїх прав та обов'язків, або ж лінуємось при їх реалізації. Бо як показує практика, не завжди наявність правової бази і її знання виступають гарантом їх реалізації. Правовий нігілізм в Україні пройшов декілька основних стадій: перебування під владою Російської імперії та в складі СРСР. За цей тривалий період в історії свідомість нашої нації зазнала конкретної деформації і тепер, дуже важко, навіть в умовах незалежності, на-

вчити людей думати інакше. Правовий нігілізм є великою загрозою для розвитку усіх сфер діяльності в Україні. Він одночасно пронизує і знаходиться в прямій залежності від: соціально-економічних показників в державі, від державно – правового апарату та утвердження основних засад демократії та законності. На жаль, не можна знайти сьогодні в Україні хоча б одну групу населення, яка б «не хворіла цією хворобою». Правовий нігілізм широко розповсюджений і серед державних службовців, і серед військовослужбовців, що призводить до загально масового непризнання сили права в суспільстві. Пересічний громадян не вірить в те, що його права захищені державою, не вірить в те, що дотримання елементарних правил дорожнього руху, наприклад, допоможуть йому зробити своє життя, а в цілому і життя держави, краще. Більш детально хочу звернути увагу на прояв нігілізму серед молоді в сучасній Україні. Молодь виступає особливою соціальною групою українського суспільства. Тому найбільше треба працювати в напрямку підвищенні правової обізнаності саме серед молоді.

У лютому 2009 р. соціологічною лабораторією та кафедрою правознавства, соціології та політології Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка було проведено соціологічне опитування студентів першого курсу. В ньому прийняли участь близько 2000 респондентів. Його результати підтверджують, що молодь віком до 18 років не має чіткого розуміння поняття права та його соціальної значущості. На питання: «Що Ви вкладаєте у поняття «право»?» – із запропонованих варіантів 38,3% студентів вибрали відповідь – «Право – це перелік свобод, які держава гарантує своїм громадянам»; 28,4% – «Право – це сукупність загальнообов'язкових, формально визначених правил поведінки»; 15,7% ототожнюють право і закон, що виражає волю держави; 17,3% студентів сприймають право як один із видів соціальних норм, що має таку ж силу, як мораль чи релігія; тільки 0,3% опитаних вказали інший варіант відповіді. У відповідях на питання «Оцініть свій рівень правової культури» виявляється певний суб'єктивізм: 53,1% першокурсників відповіли, що не досконало знають закони, однак намагаються їх не порушувати; 11,2% – законів не знають, але ніколи не порушують ніяких моральних чи етичних правил поведінки. Тільки 15,8% опитаних визнали, що знають закони, ніколи не порушують правових норм, водночас 17,4% студентів відповіли, що знають закони, але інколи можуть їх порушувати, якщо впевнені, що це не стане відомо. Відрадно, що тільки 1,9% студентів не знають законів, але їм байдуже, чи порушують

їх, оскільки завжди діють у власних інтересах, та 0,6% – не змогли оцінити свій рівень правової культури. Питання «У яких правових знаннях Ви відчуваєте найбільшу потребу?» виявило, що 67,5 % студентів відчувають потребу у знаннях своїх прав, свобод та обов'язків; 22,1% – у знаннях трудового, сімейного, цивільного законодавства; 9,8% – у знаннях адміністративного та кримінального права; 0,6% – не відчувають потреби у правових знаннях. Отримані результати соціологічного опитування підтверджують, що основою правової свідомості молодої людини є системні правові знання про суспільство, свободи та обов'язки людини і держави. Тому молодь повинна здобувати ці знання систематично і безперервно, у процесі шкільного, вищого і професійного навчання, а також шляхом самоосвіти. Молодь має відчувати підтримку з боку держави, а головне необхідність здобуття цих знань, щоб в подальшому опираючись на них, сміливо захищати свої права і діяти в межах закону. Правосвідомість важливо розвивати і на психологічному рівні, долаючи вплив негативного досвіду стереотипізації мислення.

Отже, з усього вищесказаного можна зробити висновок, що рівень правової свідомості української молоді у найближчому майбутньому визначатиме рівень правового розвитку суспільства і впливатиме на наступні покоління. Для забезпечення прогресивного розвитку суспільних відносин необхідно підготувати молодь до самостійних творчих дій у сфері реалізації права, створити належні умови для засвоєння молодими громадянами України правових цінностей (правових норм, принципів, навичок правомірної поведінки) й практичного впровадження їх у правову діяльність.

Молокова А. В.
НТУ «ХПИ»

НЕКОТОРЫЕ ИЗМЕНЕНИЯ И ДОПОЛНЕНИЯ В НОРМАТИВНО-ПРАВОВУЮ БАЗУ АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВЫХ НАРУШЕНИЙ В СФЕРЕ ДОРОЖНОГО ДВИЖЕНИЯ

С 7 ноября 2015 года вступает в силу Закон Украины «О внесении изменений в некоторые законодательные акты Украины относительно усовершенствования регулирования отношений в сфере обеспечения безопасности дорожного движения».

Закон предусматривает внесение изменений в Кодекс об административных правонарушениях, Кодекс административного судопроизводства